

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

ENCÁRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—MOLAS, 24, ENTR.º, 1.ª

Número solt 5 céntims
Atrassats 10 céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.—Mitj any 1'50
Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

La... lluna... la pruna .. vestida de dol...

QUART FOLLETÍ DE **CABORIAS**
PRIMER FOLLETÍ DE **L' ESTRENO DE LA PRIMERA OBRA**
Ó APUROS DE UN AUTOR NOVELL

LA SETMANA

Havém rebut de nostre company Montbar la següent carta:

Apreciat Sr. Director: á causa d' un mal ayre que vareig arrepleglá fa pochos días me trobo impossibilitat de fer la crónica setmanal, puig fins avuy no hi deixat el llit.

Mani y disposi d' aquest son affm. S. S.

MONTBAR.

Maig 18-1900.

Preguem donchs á nostres llegidors nos dispensin la falta de la ccrresponent setmana que 'ls hi quedém á deure.

CRONICA HUMORISTICA

Amich Pau estem perduts:
 vosté prou desde la Cort
 pot escriurer sense embuts,
 mes jo cregui ho dich de cor,
 prou tinch las mans molt lleugeras
 faig bona lletra, vritat
 mes de bonas á primeras
 devant nostre veig alsat,
 la molt terrible amenassa
 d' una multa, ó si á ma be,
 lo perill d' una mordassa
 que á la vritat, no 'm convé
 jo que soch per eccelencia
 pacífich, bon ciutada
 no 'm vull trobá á la presencia
 de jutjes, fiscals ni .... ca
 vull viurer com visch fins are
 com la mosca ab lliure vol;
 vull sortir, treure la cara
 y si es seré pendre 'l sol
 vull pogué aná á ma caseta
 sens que m' intercepti 'l pas
 una reixa ab ferro feta
 de la forma d' un cedás
 y en fi ho haig de confessar
 que la por no 'm deixa viurer;
 no 's pot riurer ni cantar
 si com jo 's vol esser lliure.
 Jo que novell escriptor,
 buscaba fer la brometa
 ab lo govern, no senyor;

m' he tallat ja la *coleta*.
 Veig qu' aixó es un gran bullit
 y que 'm pot resultá car;
 donchs noy tórnaten al llit
 desseguida que 's fa tart.
 Y així ho faig fora aventuras
 que 'm poden dú algún trastorn
 no vull contar desventuras,
 sols vull broma al meu entorn.
 No l' hi podré dar cap *dáto*
 perque 'm pot resultar car;
 de tots modos si te un rato
 llegeixi al amich Monbar.
 Preguntim si vol, de toros,
 de las tartanas, tranvias,
 si es la groga encar l' As de oros,
 si encare tenim manías;
 si 'l diari 'l Noticiero,
 católich segons se diu,
 es encar tant embustero
 per poder fer la viu, viu.
 Mes no 'm preguntí per Deu
 si es que aquí som catalans
 som lo que á Madrit vulgueu
 jo me n' he rentat las mans,
 y en fi en lloch de viure aquí
 he pensat aná á la Meca:
 mes ja ho sap allá y aquí
 pot manar á en

BOCA CECA.

¡Un martir de las musas!

Al pobre Rafalet se li havia ficat al cap que tenia que ser alguna cosa.

No sossegaba ni un moment: tenia arrelada tan endintre la seva fal·lera que ni los prechs de la seva mare bastaban per distreurel de sas manias.

Volia ser poeta! ¡Si 'n regiraba de llibres d' un dia á l' altre! Si n' embrutaba de fullas de paper cada mitja hora! Pero ell, res, tieso en la seva talleja. ¡Si no es avuy será demá!

Volia escriurer un poema! Ja tenia 'l títul buscat pero ¡ay! no trovaba may la manera de comensarlo.

Perversidades del Universo ó la podredumbre de las naciones ante la ley suprema aixís lo titulaba: per cert que li costá mes de dos setmanas lo donarli el *visto bueno*

—«Mira noy, deixat de romansos, li deya sa mare (una dona d' uns seixanta anys y ab mes paciencia que Job). Tot aixó qu' escrius y qu' et fa estar tan cavilós no 'ns donará de menjar. Has nascut tant tu per fer comedias com jo per representarlas. Ja sabs que ton pare, que Deu lo tingui á la gloria, las gotas de suhor que li costava guanyar la setmanada treballant com un mal esperit als telers de la *frábica* del Sr. Pons. Jo ja 'm faig vella, m' escarraso molt per donarte un tros de pa y las forsas comensan á faltarme. ¡Tan de bo no t' en haguessin ensenyat de lletra! Ellas son la culpa de tot. Creume Rafalet; aixó son tonterias que t' has ficat al cervell; quant tinguis alguns any mes d' experiencia ja m' en sabrás dar raho.»

—«Que sabeu, vos, mare, que sabeu! Las lletras han de ser per mi la gloria, lo benestar vostre, la dicha de tots dos. ¡Ah! quant publiqui la meva obra!»

Aixó es lo que responia y acte seguit inmóvil com sempre y pensatiu sucaba la ploma febrosech, feya ratllas, las esborraba, y aixís continuament li transcurrian las horas sens poguer realisar lo que dins sa pensa li bullia.

. . . . .

Han passat molts anys, tants qu' el pobre Rafalet segons vaig veurel, ja comensa á tenir los cabells blancs; sa mare pobre dona, morí consumida per las prédicas inútils qu' havia fet al seu fill.

—Y donchs Rafalet, vaig preguntar'i ¿Com la campem? Ja has acabat el poema...? Dirli la paraula aquesta y espurnejarli los ulls va ser tot hu.

—«Cá! No senyor! Desgracias de la vida! Al morirsem la mare vaig tinguer de deixar l' idea perque un altre s' en aprofités. ¿Que hi farà? ¡Misérias humanas! He tingut de buscarme un medi per guanyarmela y gracias á Deu he pogut trovarlo.»

—Y dé que fem? De que fem?

—Acompanyo noys á estudi y á mes serveixo de auxiliar al mestre de párvuls.

—Mos despedirem y entre mi 'm digué: ¡Acompanya noys á estudi! y á mes serveix... vamos, lo que son las cosas d' aquest mon.

¡Apendre las lletras fóren la seva desdicha y avuy ensenyarlas son la seva sort!

PAU ROSÉS.

DEL NATURAL

SONET

Un cop cada setmana. esbojarrada,
aixorda ab los seus brams á tot el poble,
y uns quans *perdis* babaus, de cor poch noble,
la compran, puig l' aufals mólt els hi agrada.
Allí 'hont *cova* la gent mes il·lustrada (?)
veuréu prest que hi fa cap. Ella es lo *moble* (1)
per fer esquitxar rals, qu' aixís els dobla,
ab cinch céntims tan sols cada vegada.
Enjega al botavant a qui l' amoli,
trayentli 'ls draps al sol, tot enfilantse;
que 'l *llanut* es per ella un llum sens' oli.
Improperis sofreix sense racansa.
y aixís, ab forta veu, mentres avansa,
va dihen: — ¡Visca 'l progrés! ¡Visca 'l petroli!

J. DUBÓ Y GILI

(1) Valgui la llicencia.

¡Regeneració!

Lema: ¡.....!

Que si te las banyas curtas,
que si te las banyas llargas,
que si 'l *pase* ab la ma esquerra
no l' ha fet ab molta gracia,
que durant el primer *tercio*
l' han xiulat moltes vegadas,
que no sab lo que son *quites*
ni *quebrar* tal com se mana.
que si ha dat un *golletazo*
en lloch de bona *estocada*.

.....
Aquestas son las conversas
dels patriótichs fills d' Espanya.

PAU ROSÉS

Novetat fi de sigle

Aixó deixa ben probat, que del mico hem derivat ..

Lo ridícol y aixó, son una bessonada.

Avuy, que tot s' estudia per allaugerir lo cansanci del home; inventant màquinas, y maquinetas fins per las cosas més insignificants; convertint al individu en maniquí articulad; sols exigintli una mesquina de gasto de mixtura cervellenca per lo maneig d' aquellas, ¿com pot tolerarse y admetres la mania ciclista?

Aquest sigle, que l' han donada per batejar ab l' aparatós renóm, de *sigle de las llums*, essent aixís, que lo títol que més be li engalta es lo de *sigle de la maquinaria*.

Enhorabona, que s' aguanten las timbas y funcionen descaradament, ab lo pseudonim de *frontón*, *cok jut*, *academias* y altres galindanyas. Pot tolerarse que ab la llevetjada are en boga de reventarse ls céntims mutuament, surtí algun empresari poch escrupulós, y bastexi algun local *ad hoc* per ressucitar los redolins, la baldufa, lo virolet y el caball-fort, ab apostas mútuas; per *algo* s' ha de distingir la generació fi de sigle.

Tot pot aguantarse abans que la bicicleta.

Un aparato que á més de convertir al home en bruto, li dona tot l' aspecte de un gorila.

No pot ésser més anti estétich.

Mireuho com vulgueu; l' home ó dona, montat en tal enginy, resultan de un conjunt de lo més grotesch que puga véurers.

Quan comensaren á deixarse veurer, semblava que era una cosa aixís...

com una ignocentada per fer ressaltar la classe *pudiente*, com per distingirse los que rendeixen vassallatje á la capritxosa deesa de la moda.

Si be es molt cert que pera seguir las modas s' ha de fer á ulls cluchs, no podíam figurárnoslos tan baboyas, que aqueixa no la deixessen corre desseguida vegent lo poch escayenta que la tal novetat resultava.

Ara que ja totas las notabilitats, inclós lo Noy de Tona, lluheixen per aquestos mons de Deu sas gracias y formas seductoras; suant com á bastaxos, voltant aquella cinia á colps de pedal, convertintse en matxos que arrossegan la máquina que ha de ferlos caminar per durlos d' un cantó al altre resulta una cosa deliciosíssima.

Hi han modas ab quinas la vista á la fi s' hi acostuma, y que alguns privilegiats acaban per ferla passadora.

Tot al revés ab la bicicleta: quant més la veus, més asco dona.

Pera convéners de lo ridícolas que son aquellas terenyinas de fils d' acer, hont las camas del home al enredarshi sembla que texexen paranys per cassar moscas, no hi ha més que instalarse en lo banch de cualsevullga passeig, y contemplarlos desfilan jutjantho fredament.

Miréu aqueixos primers que passen ab lo pantalón bombat fins á genoll, mitjas negras ab incrustacions de pelas de taronja, cubrint vanitosament sas neulidas pantorrillas; sabatas ab civellas, gorreta forma coco color gris, ab la corresponent marca del ramat; lo llom corvat com gat que ab gos se baralla; anunciant lo seu pas estrenyent aquella bufeta de goma, porta-veu de só estrident, y digne floró del conjunt. Aqueix primer grupo es la *crème* de la bicicleta, y el més neula de passada.

Després, desfilan tota aqueixa corriolada de micos, rellotjes de repetició, ab sos pantalons ajustats als tormells ab dos ó tres botonets, y fentho ab aquellas gometas vergonyants les que no poden permetrers lo luxo de dedicar unas calsas al aparato.

Deixém en banda, quan passa algun trinxeraire, la brusa voleyant, la gorra á coll-y-bé de las nansas, sostinguts los acabaments de sas calsas per las amplas betas blavas de unas espardenyas de cinch tiras; fent voltejar los pedals ab aquellas molsudas llescas de pá de nou lliuras, que tal semblan sos peus.

Resultat; que 'ls senta mal del ranxero, al general.

L' home montant á caball, per poch ajudada que hi sigui sa figura; bregant ab l' animal per refrenarli los colps de sa sanch ardenta, fan un grupo vistós, plástich. un conjunt mascle.

Montant aquells dos círcols ab armassón de parayguas sense tela sembla que fuge avergonyit altre colp cap á la terra, per amagar son raquitisme y de generació.

Com á higiénich, deu esser molt d' scutible, per no dir nosciu. Com si no 'n tinguessim de fer prou de cortesias inútils, vingué aqueix cataplasma á fernos brincar continuament; y en quant á recreo y article de luxo, resulta de lo més manso que s' ha inventat.

Retírinlo y no darém ocasió á que la gent del sigle vinent, col-loquen grotescament dintre una escaparate la bicicleta ab un maniquí al costat, representant lo tipo dels nostres días, ab un lletrero penjat devant que digue: «Máquina fi de sigle XIX y la forsa motriu que per ferla funcionar empleavan»

Ego.

Dos angels

I

En un llit de pobra cambra
 jau un nin molt malaltís,
 lo rodejan pare y mare
 si no ploran be están trist.
 L' ensopiment adelanta
 y mes quiet está 'l nin..
 Los Angels que al nin volt-
 jant veyent próxima sa fi
 polsan sas arpas y cantan
 y l' *angel* del llit somriu.
 Sa mare de fit ho mira
 y son pare 's posa trist;
 gira lo nin sa visteta
 á sos pares per avís,
 y sa ánima se 'n vola
 somrient al Paradís,
 acompanyat de los angels
 lleuger com un Serafi.

II

Un *angeló* petitet
 en son llit ja estona plora

y ab son llenguatge infantil
 diu que sa mare n' anyora.
 Un angel ve per jugarhi
 des lo cel ab alas rossas,
 per joguinas du rosetas
 y petxinas de la sorra.
 Jugant, jugant ab las rosas
 una fulla ni ha trencada
 y l' angel somrient lo mira
 y li diu ab son llenguatge:
 Abans que esfullis la rosa
 te la vuy marcá en la cara
 y al bell mitj de cada rosa
 una petxina daurada.
 Vingué la mare joyosa
 á son fill á dar un bes
 somriu lo nin, y la mare
 la petxina y rosa veu.

Desde eix día, nins y ninas
 ja nexen enjoguïnats,
 las galtetas vermellosas
 y un clotet á cada part

ANTONI DE TOLOSA

A LA VORA DEL FOCH

Un pages algo *lou* de mollera, pro fort de musculatura, va venir á Barcelona á passar uns quants días á casa d' un seu parent; quin volguenthi fer una broma al sentir com retreya sempre la seva forsa, va proposarli que posaria la má demunt la taula y qu' ell pegués un cop de puny ab tota la seva forsa. Al sentirho lo pagés va esclafir la rialla, mes al veurer la tosuneria del seu parent, va decidirse á probarho; dit y fet, posa la má demunt la taula y 'l pages alsa el bras. Es inútil dir que va treurela al veure que 'l bras del altre fent un molinet baixaba pegant de consegüent sobre la taula. Ab lo bras mitj esllomat, no sabia si enfadarse ó pendreho á broma, quant determiná lo últim y amagá lo dolor ab una riallata mitj sortida per forsa.

Vuit días després ja de retorn al seu poble, volgué jugar aquella broma á un amich seu que tot venint del bosch l' hi explicava que días passats havia agafat un bou per las banyas y l' hi havia fet da una volta.

—Tu alabas, l' hi va dir, molt la teva forsa, mes jo estich segú que pose la má á cualsevol puesto, m' hi pegas un cop de puny y 't farás mes mal tu que jo.

—Fuig benehit.

—Probemho.

—Ja está dit.

Y l' home no sabent, per rahó de trobarse al mitj del bosch, ahont apoyar la ma, se la va posar sobre la cara dihent:

—Pega.

—Mira que 't faré mal.

—Que has de fer.—Pega.

—Donchs va.

Prou va treure la mà, mes de resultas d' aquesta bromada encar te 'l nas fet una coca.

TRANQUILITAT.

—
Dos casats de fresch comentaban los atractius de las sevas doncellas y l' un digué:

Figurat que quan la meva Elisa 's desfá la trena dels seus cabells, la punta li toca á terra.

Res mes que la punta?—digué l' altre—Pues quan la meva Adelaida 's desfá la seva, tota li cau sobre l' alfombra.

—
Un mal autor dramátich que había sofert molts desenganys en l' escena formaba part d' un batalló en la guerra franco-prnsiana.

Un dematí aparegué l' enemich y comensá la batalla. Un sargento desperta bruscamment al autor que dormía com un beneyt y li diu.

—Desgraciat ¿que no sens las descargas?

—Que—digué l' autor mitj adormit.—Han tirat ja 'l teló.

Y PESSET'S.

DE TOT ARREU

Preguem á tots nostres suscriptors de fora se servescan afectar lo pago del primer semestre. Poden ferho en sellos de correo de 15 céntims ó de recibo de 10.

— Mitjansant lo pago de 15 céntims y 'l retorn dels felletíns en bon estat se entregará l' exemplar encuadernat de «Un niu de rahons.»

— Lo diumenge passat conforme anunciarem tingué lloch en lo local dels Lluisos de San Pau la funció en honor á nostre amich Pere Roca representantse lo drama «Lo puntal de la casa» (F. P. B.) y la pessa «Una equivocació» que foren interpretadas per los joves Ripoll, Viladoms, Tarragó. Nebot (P. y B.) Gallinat (G. y A.) y Martí, rebent tots ells molts aplausos de la nombrosa y distingida concurrencia que hi assistí.

— Al Circol Católich de San Joseph de San Andreu, tingué lloch diumenge passat una vetllada literaria-musical presidida per lo Excm. é Iltrm. Sr. Bisbe y en la que llegiren boniques composicions los Srs. Clapés, Cortinas, Badosa, Rusca, Vellvé y Roviralta, executant armoniosas pessas múscals los Srs. Agulló, Rayló, Sala y Rvnt. Vinyas.

Mentres nostre amich Sr. Martí y Barjau estaba desarrotllánt devant de la nombrosa concurrencia, que la verdadera regeneració 's troba en la doctrina católica, un repenti accident produhit per un escape de gas, alarmá á la concurrencia per quin motiu lo Sr. Bisbe suspengué la vetllada.

DE FORA

Ab motiu de la próxima visita pastoral que nostre venerable prelat Dr. Morgades fará á Vilanova y Geltrú en lo Centre dels Lluisos s' está preparant una solemne vetllada, y en lo Centre Católich una funció dramática en la que se representarà lo drama «Los moneders falsos» (Manubens) que tants aplausos han obtingut en las anteriors representacions.

PASA TEMPS

*

Logogrifo numérich

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom d' home.
 1 2 6 6 9 3 4 2.—Carrer de Barcelona.
 2 1 5 3 7 4 2.—Nació.
 4 2 7 1 2 8 —Animal Silvestre.
 1 2 3 7 2.—Nom de dona.
 [3 9 1 2.—Nom d' una Capital
 1 7 6.—Llegím.
 3 5.—Nota musical.
 7.—Vocal.

Corre-Cuyta.

*

*La solucio en el número próxim.***SOLUCIÓ AL NÚMERO 13***Xarada. —Re-pa-ra-da.***CORRESPONDENCIA**

Oñiverta, Un pobre Rich.—Aprofitarém algo. *Catadiu* —Al torn.—*Corre-cuyta.*—Lo sonet no vá, lo demés quant l' hi toqui. *El canari.*—Es molt fluix. *Lluís Torné.*—Cuydi mes el vers y pensí que la constancia mata la cassa. *Lleó Ollé.*—Procurarem encabirlo. Pensi que va molt millor pel setmanari cosas alegres; avuy ja estem prou tristos ab lo que estem passant. *Collesnasal. N. contra P., Abras.*—Al torn. *Aruaf.*—Es tot molt fluix. Cuydi mes lo vers.

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.

Una expedició mensual á Centre América.

Una expedició mensual a Rio de la Plata.

Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.

Tretze expedicions anyals á Filipinas.

Una expedició mensual á Canarias.

Sis expedicions anyals á Fernando Poó.

156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gibraltar.

Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

KIOSKO POPULAR

— Rambla del Centre —
devant del Restaurant Martín

A tots los que comprin lo próxim número de LA BARRETINA en lo **Kiosko Popular** se los hi donará un sobre ab **15 segells catalanistas diferents** y un paquet de sobres.

Gran regalos en preparació á los compradors de LA BARRETINA.

Francisco Badia, impresor Doctor Dou, 14.—Barcelona